

hariduskomisjon	
eelarvekomisjon	
kultuuri- ja spordikomisjon	
keskkonna -ja korrakaitsekomisjon	X
revisjonikomisjon	
sotsiaalkomisjon	
arengu- ja ettevõtluskomisjon	
maelukomisjon	
eestseisus	

PÕLTSAMAA VALLAVOLIKOGU

M Ä Ä R U S

Põltsamaa

19.04.2018 nr 1-4.1/2018/263

Põltsamaa valla raiemäärus

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 3 punkti 1, § 22 lõike 2 ja looduskaitse seaduse § 45 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

(1) Raiemäärus (edaspidi *määrus*) reguleerib puu raieks ja hoolduslõikuseks loa taotlemist, loa väljaandmist ning loa andmisel võimalike täiendavate kõrvaltingimuste seadmist valla tiheasustusaladel.

(2) Määrus ei reguleeri kasvava metsa raiet metsaseaduse tähenduses ja viljapuude raiet.

(3) Puu raie ja hoolduslõikus valla tiheasustusaladel toimub käesoleva korra kohaselt antud loa alusel.

§ 2. Mõisted

(1) Määruse tähenduses määratletakse Põltsamaa Vallavalitsust kui täitevorganit (edaspidi *vallavalitsus*) ja kui ametiasutust (edaspidi *ametiasutus*). Ametiasutuse sisemise töö korraldamine ja ülesannete jagamine määratakse vallavanema käskkirjaga või ametijuhendiga.

(2) Määruses on kasutatud mõisteid alljärgnevas tähenduses:

1) puu – kõrghaljastuse element, mille rinnasdiameeter on üle 15 cm;

2) rinnasdiameeter – puu tüve läbimõõt mõõdetuna 1,3 meetri kõrguselt juurekaelast;

- 3) puistu – ühtlase iseloomuga metsaosas;
- 4) raie – puu langetamine ning üle 50% võra kõrguse ja/või laiuse kärpimine (välja arvatud kuivanud okste kõrvaldamine);
- 5) hoolduslõikus – puu võra hooldamiseks ja kujundamiseks ette võetav lõikus, mille käigus puud ei likvideerita;
- 6) raieluba – luba, mis annab õiguse puu raieks ning määrab raietööde tingimused;
- 7) raierahu periood – ajavahemik lindude pesitsemise ajal, millal puu raiumist võib mitte lubada;
- 8) asendusistutus – maha raiutava puu asemele istutatav püsihaljastus;
- 9) püsihaljastus – asendusistutuse korras istutatav puu/puud või põõsas/põõsad;
- 10) tiheasustusalad – maa-alad, mis on Põltsamaa valla territooriumil kehtivate üldplaneeringute alusel määratletud tiheasustusaladena;
- 11) volitatud ametnik – ametiasutuse poolt määratud ametiisik, kes väljastab raielubasid ja teostab järelevalvet käesolevas määruses ning selle alusel väljastatud raielubades ja sellega seotud dokumentides sätestatud tingimuste täitmise osas.

§ 3. Raieluba

- (1) Puu raie on lubatud volitatud ametniku poolt väljastatud raieloa alusel.
- (2) Puu raiumine, raiese äravedu ja raiekoha koristamise toimub isiku kulul, kellele on väljastatud raieluba, kui ei ole määratud teisiti.
- (3) Raietöödega tegelev isik on kohustatud raiealal raietoimingute läbiviimise perioodil kaasas kandma kehtivat raieluba või selle koopiat ning esitama selle järelevalveametniku nõudmisel. Juhul kui raietoiminguid viib läbi kolmas isik, tuleb järelevalveametnikule esitada raieloa omaniku poolt allkirjastatud volikiri.
- (4) Raieluba on tõestusdokumendiks loa alusel raiutud puitmaterjaliga teostatavatele edasistele toimingutele (nt transport saeveskisse, paberipuu müük, küttepuude müük jms).
- (5) Pärast tööde lõpetamist avalikus kasutuses oleval territooriumil on raieloa saanud isik kohustatud kahe nädala jooksul raiekoha üle andma. Üleandmisel volitatud ametnik kas lõpetab raieloa või määrab tähtaja ilmnenu puuduste kõrvaldamiseks.
- (6) Info väljastatud raielubade (raie asukoha, raiutavate puude arvu, raieloa väljaandmise aeg) osas on kättesaadav ametiasutuses.
- (7) Raieluba väljastatakse tasuta.

§ 4. Raieloa taotlemine

- (1) Raieloa taotlemise õigustatud isik (edaspidi *taotleja*) on puu kasvukoha:
  - 1) kinnistu omanik;
  - 2) kinnistu omaniku volitatud esindaja lihtkirjaliku volituse alusel;
  - 3) maa õiguslikul alusel kasutaja;
  - 4) riigimaa valitseja või munitsipaalmaa haldaja.

(2) Taotleja esitab ametiasutusele vormikohase taotluse, kus on märgitud vähemalt järgmised andmed:

- 1) taotleja nimi või ärinimi, isiku- või registrikood, elu- või asukoha aadress, kontakttelefon, e-posti aadress;
- 2) omandisuhe puu kasvukohaga;
- 3) puu kasvukoha andmed (aadress, katastritunnus, kinnistu number, joonis või asendiplaan);
- 4) raiutava puu liik, rinnasdiameeter ja arv;
- 5) põhjendus puu raieks (nt kuivanud või haige puu, rajatisele või hoonetele ohtlik puu, liiklust takistav puu, ehitusluba, detailplaneering jne);
- 6) puu raiumise orienteeruv aeg;
- 7) kinnitus, et puu raiumisel järgitakse ohutusnõudeid ning tagatakse raiejärgselt heakord.

(3) Raieloa taotlusele lisatakse:

- 1) omandiõigust tõendav dokument;
- 2) volitatud isiku esindusõigust tõendav dokument;
- 3) asendiplaan, millelt nähtub raieloa taotluse aluseks oleva puu asukoht;
- 4) korteriühistu üldkoosoleku protokoll või juhatuse otsus, kui raieõigust taotletakse ühistu territooriumil kasvava puu raieks;
- 5) kooskõlastus töötsoonis asuva naaberkinnistu, elektriliini, sideliini ja tee vms omanikuga;
- 6) kaitseala valitseja nõusolek, kui raieluba taotletakse looduskaitseseaduse § 4 lõike 1 mõistes kaitstaval loodusobjektidel kasvava puu raieks;
- 7) Muinsuskaitseameti nõusolek, kui raieluba taotletakse kinnismälestisel kasvava puu raieks vastavalt muinsuskaitseseaduse § 24 lõike 1 punktile 9;
- 8) Keskkonnaameti nõusolek, kui raieluba taotletakse veekaitsevööndis (välja arvatud raie maaparandussüsteemi eesvoolul maaparandushoiutööde tegemisel) kasvava puu raieks vastavalt veeseaduse § 29 lõike 4 punktile 2.

(4) Sõltuvalt asjaoludest (avalik huvi jms) on volitatud ametnikul õigus nõuda täiendavaid kooskõlastusi.

§ 5. Raieloa taotluse menetlemine ja raieloa andmine

(1) Raieloa andmist korraldab volitatud ametnik.

(2) Menetluse käigus volitatud ametnik:

- 1) kontrollib taotluses esitatud ja taotlusele lisatud dokumentides sisalduvate andmete õigsust ning raieloa väljastamise otstarbekust;
- 2) nõuab vajadusel taotlejalt täiendavaid dokumente ja selgitusi (nt dendroloogi hinnangut, haljastusprojekti jms) ning annab nende esitamiseks tähtaja;
- 3) kaasab vajadusel eksperte ning kuulab ära nende seisukohad;
- 4) vajadusel teostab raiekoha ülevaatuset ja kontrollib raie ohutust;
- 5) korraldab vajadusel raiutava puu või põõsa märgistamise looduses;
- 6) puu asendusistutuse korral nõuab garantiikirja, milles on näidatud taotleja kohustus istutada määratud ajaks vastav arv puid, puude liik ning istutuskoht;
- 7) määrab valla tellimisel raiutud puude käitlemisviisi ja käitlemiskoha;
- 8) väljastab ametiasutuse nimel raieloa 30 päeva jooksul alates nõuetekohase taotluse laekumisest.

(3) Raieluba vormistatakse kahes eksemplaris, millest üks jääb ametiasutusele ja teine väljastatakse taotlejale.

(4) Kinnisasja omanikul on õigus ära lõigata ja endale võtta naaberkinnisasjalt tema kinnisasjale ulatuvad puude ja põõsaste juured, oksad ja viljad, kui need kahjustavad kinnisasja kasutamist ja naaber ei ole neid hoiatusele vaatamata selleks vajaliku aja jooksul kõrvaldanud. Kinnisasja piiril kasvava puu maharaiumisel või mahalangemisel kuulub puu naabritele võrdsetes osades.

(5) Esitatud taotlused ja väljastatud load registreeritakse ametiasutuse dokumendiregistris.

(6) Raieluba kehtib ühe aasta. Kui tööd ei ole selle aja jooksul lõpetatud, siis tuleb taotleda raieloa pikendamist. Vajadusel võib raieloa määrata ka pikema tähtaja.

(7) Raieluba väljastatakse taotlejale allkirja vastu või saadetakse digitaalselt allkirjastatuna taotleja poolt näidatud elektronposti aadressile.

§ 6. Raieloa väljastamisest keeldumine

(1) Raieloa väljastamisest võib keelduda, kui:

- 1) raieloa taotlus ei vasta määruse § 4 esitatud nõuetele ja taotleja ei kõrvalda puudusi talle selleks antud tähtaja jooksul;
- 2) määruse § 4 lõike 3 punktides 5-8 nimetatud isikute poolt raieloa taotlust ei kooskõlastata;
- 3) loa taotleja on esitanud tegelikkusele mittevastavaid andmeid;
- 4) puu kasvukoha maa-alal toimub planeerimismenetlus või maa-alale on kehtestatud detailplaneering, mis ei näe ette vastava puu raiet;
- 5) puu kasvukoha maa-alal toimub menetlus projekteerimistingimuste või ehitusloa väljastamiseks;
- 6) ehitusloa väljastamise aluseks olnud ehitusprojekt ei näe ette vastava puu raiet;
- 7) raie ei ole piisavalt põhjendatud;
- 8) puu on terve ja elujõuline ning ei varja valgust, ei ohusta hoonet, rajatist või avalikus kohas liiklejaid;
- 9) puu on määratud säilitamisele detailplaneeringuga, ehitusprojektiga või haljastusprojektiga;
- 10) tegemist on olulise tähtsusega põlispuuga, eripärase või muul põhjusel väärtusliku puuga;
- 11) puu on riikliku või kohaliku omavalitsuse looduskaitse all;
- 12) raiumine kahjustaks väärtuslikke loodus- ja kultuurmaastikke, rohevõrgustikku, rikuks vaateid või oleks muul viisil vastuolus avaliku huviga.

(2) Raieloa väljastamisest keeldumist põhjendatakse ning sellest teavitatakse raieluba taotlenud isikut kirjalikult.

§ 7. Raieloa peatamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Volitatud ametnikul on õigus raieluba peatada või tunnistada kehtetuks, kui:

- 1) ilmneb, et taotleja on esitanud tegelikkusele mittevastavaid andmeid;
- 2) ilmneb, et rikutakse raierahu perioodi;
- 3) ilmneb, et läbiviidav raie ei vasta väljastatud loa tingimustele.

(2) Raieloa peatamist ja kehtetuks tunnistamist põhjendatakse ning sellest teavitatakse kirjalikult isikut, kellele on väljastatud raieluba. Raieloa peatamise korral lisatakse põhjendusele peatamise tähtaeg.

§ 8. Hoolduslõikusloa taotlemine

(1) Puu hoolduslõikuseks esitatakse ametiasutusele kirjalik vabas vormis taotlus, kus on näidatud järgmised andmed:

- 1) taotleja nimi või ärinimi, isiku- või registrikood, elu- või asukoha aadress, kontakttelefon, e-posti aadress;
- 2) omandisuhe puu kasvukohaga;
- 3) puu kasvukoha andmed (aadress, katastritunnus, kinnistu number, joonis või asendiplaan);
- 4) millisel eesmärgil, millal ja millist puu hooldusvõtet soovitakse teostada.

(2) Loa taotlusele lisatakse esindaja esindusõigust tõendav dokument, kui taotluse esitab esindaja.

§ 9. Hoolduslõikusloa väljastamine ja vormistamine

(1) Volitatud ametnik:

- 1) kontrollib taotluses esitatud ja taotlusele lisatud dokumentides sisalduvate andmete õigsust ning nõuab vajadusel taotlejalt täiendavaid dokumente ja selgitusi, registreerib nõuetekohase taotluse;
- 2) vaatab taotluse läbi ning teostab looduses ülevaatusse puule, mida taotleja soovib lõigata;
- 3) otsustab puu hoolduslõikuseks loa andmise ühe kuu jooksul taotluse registreerimisest;
- 4) vormistab puu hoolduslõikuse teostamiseks vajaliku loa kirjalikult. Luba sisaldab volitatud ametniku poolt väljastatud konkreetseid tingimusi puu hoolduslõikuse meetodi, ulatuse ja lõikamise aja kohta.

(2) Kui ühes asukohas taotletakse nii raiet kui hoolduslõikust, võib hoolduslõikuse lubamine olla vormistatud raieloas lisatingimusena.

(3) Hoolduslõikusluba antakse ühekordseks lõikuseks, loa tähtaja määrab volitatud ametnik.

§ 10. Hoolduslõikusloa väljastamisest keeldumine

(1) Hoolduslõikusloa andmisest võib keelduda, kui:

- 1) lõikuse tagajärjel halveneksid puu kasvutingimused pöördumatult;
- 2) taotleja poolt soovitud lõikusmeetod ei sobi konkreetsele puuliigile;
- 3) ei ole vegetatsiooniperioodist lähtudes õige aeg puu hoolduslõikuseks;
- 4) puu on riikliku või kohaliku omavalitsuse looduskaitse all;
- 5) loa taotleja on esitanud tegelikkusele mittevastavaid andmeid.

(2) Hoolduslõikusloa andmisest keeldumist põhjendatakse kirjalikult.

§ 11. Asendusistutus

(1) Asendusistutust koordineerib ja korraldab ning selle üle peab arvestust volitatud ametnik.

(2) Volitatud ametnikul on õigus määrata:

1) asendusistutuse korras istutatava püsihaljastuse istutamise aeg ja asukoht. Võimalusel tehakse asendusistutus endises asukohas või selle läheduses, arvestades asjaõigusseaduses sätestatud naabusõigusi;

2) tingimused asendusistutuse korral istutatava püsihaljastuse osas (nt istikute arv, liik, vanus, kõrgus, võra läbimõõt jne).

(3) Volitatud ametnikul on õigus raieloa väljastamise kõrvaltingimuseks seada raiutava puu asendusistutus arvestades määruse § 11 lõikes 2 nimetatud tingimusi. Asendusistutuse korral vormistatakse raieloa lisana asendusistutuse garantiikiri.

(4) Puu hoolduslõikusel tuleb jälgida, et pärast tööde teostamist oleks tagatud puu elujõulisus. Kui puu sureb hoolduslõikuse tagajärjel kahe aasta jooksul peale hoolduslõikusloa väljastamist, on volitatud ametnikul õigus nõuda asendusistutust arvestades määruse § 11 lõikes 2 nimetatud tingimusi.

(5) Volitatud ametnikul on õigus detailplaneeringu ja ehitusloa menetluses nõuda iga raiutava puu kohta asendusistutust arvestades määruse § 11 lõikes 2 nimetatud tingimusi.

(6) Isik, kellele väljastatakse raieluba või ehitusluba, peab tagama asendusistutuse korras istutatavatele püsihaljastusele vajalikud kasvutingimused. Kui asendusistutuse korras istutatud püsihaljastus hävineb täielikult või osaliselt kahe aasta jooksul istutuse fikseerimisest volitatud ametniku poolt, siis on õigus nõuda samaväärse püsihaljastuse istutamist.

(7) Kõik asendusistutusega seonduvad kulutused kannab isik, kellele väljastatakse raieluba või ehitusluba, kui ei ole määratud teisiti.

§ 12. Raieteatis

(1) Hädalukorras võib puu raiuda käesolevas määruses sätestatud raieloata, kui on tekkinud avariilukord ning raieloa taotlemise ajal tekiks oht inimeste elule, tervisele või varale. Hädalukorras teostatava puu raiumisel tuleb esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul esitada ametiasutusele raieteatis.

(2) Detailplaneeringus ja ehitusprojektis ette nähtud raiutava puu osas käesolevas määruses sätestatud raieluba ei ole vaja taotleda. Raietõid võib teostama asuda peale ehitusloa väljastamist, s.o kehtiva ehitusloa olemasolul. Detailplaneeringus või ehitusprojektis ette nähtud raiutava puu raiumisel tuleb esitada vähemalt 14 päeva enne raietööde algust ametiasutusele raieteatis.

(3) Puu raiumine, raiese äravedu ja raiekoha koristamise toimub raieteatise esitaja kulul, kui ei ole määratud teisiti.

§ 13. Raierahu

Lindude pesitsemise ajal võib keelata raietegevuse, kui raiutaval alal on registreeritud pesitsevaid linde.

§ 14. Vastutus

(1) Raietööde tehniliselt õige teostamise ja raiekoha tähtjaks korrastamise eest vastutab isik, kellele väljastati raieluba või ehitusluba, kui ei ole määratud teisiti.

(2) Raiekoha korrastamata jätmisel on volitatud ametnikul õigus teha ettekirjutus, mille tähtjaks täitmata jätmise korral võib rakendada asendustäitmist asendustäitmise ja sunniraha seaduses ettenähtud korras.

(3) Määruses ning selle alusel väljastatud raielubades ja sellega seotud dokumentides sätestatud tingimuste rikkumise menetlus toimub vastavalt looduskaitseaduse, karistusseadustiku ja värteomenetluse seadustiku sätetele.

§ 15. Järelevalve teostaja

Järelevalvet teostab volitatud ametnik.

§ 16. Määruse rakendamine

Määruse rakendamiseks vajalike dokumentide vormid kinnitab vallavalitsus.

§ 17. Määruste kehtetuks tunnistamine

Määruse jõustumisel tunnistatakse kehtetuks:

- 1) Põltsamaa Linnavolikogu 28. märtsi 2006 määrus nr 19 „Põltsamaa linna raiemäärus”;
- 2) Põltsamaa Vallavolikogu 17. jaanuari 2013 määrus nr 47 „Raieloa andmise tingimused ja kord”;
- 3) Puurmani Vallavolikogu 27. märtsi 2003 määrus nr 5 „Heakorra eeskirja kehtestamine“.

§ 18. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

(allkirjastatud digitaalselt)

Andres Vään

vallavolikogu esimees

Seletuskiri vallavolikogu määruse eelnõule „Põltsamaa valla raiemäärus“

Riigi Teataja seaduse § 2 lõike 5 järgi Riigi Teataja neljandas osas „Kohaliku omavalitsuse määrused“, avaldatakse valla- ja linnavolikogu ning valla- ja linnavalitsuse määrused.

Põltsamaa Linnavolikogu 28. märtsi 2006 määrusega nr 19 kehtestati „Põltsamaa linna raiemäärus“ ja Põltsamaa Vallavolikogu 17. jaanuari 2013 määrusega nr 47 „Raieloa andmise tingimused ja kord”.

Pajusi vallas reguleerib puude raiet Pajusi Vallavalitsuse 10. novembri 2008 määrus nr 3 „Raieloa andmise tingimused ja kord“ ja Puurmani vallas Puurmani Vallavolikogu 27. märtsi 2003 määrus nr 5 „Heakorra eeskirja kehtestamine“.

Vabariigi Valitsuse 6. jaanuari 2017 määrus nr 5 „Pajusi valla, Puurmani valla, Põltsamaa linna ja Põltsamaa valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ muutmise“ jõustus 11. jaanuaril 2017. Määruse alusel moodustus 21. oktoobril 2017 Põltsamaa linna, Põltsamaa valla, Pajusi valla ja Puurmani valla ühinemise teel uus omavalitsusüksus – Põltsamaa vald, mis on ühinenud omavalitsusüksuste üldõigusjärglane.

Ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste õigusaktid kehtivad kuni haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud Põltsamaa valla õigusaktide kehtestamiseni selle kohaliku omavalitsusüksuse territooriumil, kus need valdade ühinemiseni kehtisid.

Haldusmenetluse seaduse § 93 lõike 1 alusel määrus kehtib, kuni selle tunnistab kehtetuks haldusorgan või Riigikohus või kehtivusaja lõppemiseni või volitusnormi kehtetuks tunnistamiseni.

Looduskaitse seaduse § 45 kohaselt toimub tiheasustusalal asuvate üksikpuude, välja arvatud kasvav mets metsaseaduse tähenduses ja viljapuud, raiumine kohaliku omavalitsuse loa alusel. Loa andmise tingimused ja korra kehtestab kohalik omavalitsus.

Uues omavalitsusüksuses on mõistlik ja otstarbekas kehtestada uus ühtne raiemäärus. Määruse eelnõu ettevalmistamine on tingitud peamiselt valla tiheasustusalade haljastuse säästva arengu põhimõtete elluviimisest ja vajadusest ennetada kahju haljastusele valede hooldusvõtete tõttu. Määrus reguleerib puu raieks ja hoolduslõikuseks loa taotlemist, loa väljaandmist ning loa andmisel võimalike täiendavate kõrvaltingimuste seadmist valla tiheasustusaladel. Määrus ei reguleeri kasvava metsa raiet metsaseaduse tähenduses ja viljapuude raiet. Puu raie ja hoolduslõikus valla tiheasustusaladel toimub käesoleva korra kohaselt antud loa alusel, mille väljastab vallavalitsuse poolt määratud isik ehk haljastus- ja heakorraspetsialist.

Määruses nimetatud dokumentide (raieloa taotlus, raieluba, asendusistutuse garantiikiri, raieteatis) vormide kinnitab Põltsamaa Vallavalitsus täitevorganina. Raieluba vormistatakse kahes eksemplaris, millest üks jääb ametiasutusele ja teine väljastatakse taotlejale.

Määrusega tunnistatakse kehtetuks Põltsamaa Linnavolikogu 28. märtsi 2006 määrus nr 19 „Põltsamaa linna raiemäärus“ ja Põltsamaa Vallavolikogu 17. jaanuari 2013 määrus nr 47 „Raieloa andmise tingimused ja kord“.

Raiemäärus jõustub üldises korras, s.o kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

Eelnõu koostasid: Riivo Lehiste, haljastuse- ja heakorraspetsialist ning Aldi Alev, jurist

Seletuskirja koostas: Aldi Alev, jurist

Kooskõlastas: Janne Veski, vallasekretär

Eelnõu esitaja: Põltsamaa Vallavalitsus

Ettekandja: Riivo Lehiste, haljastuse- ja heakorraspetsialist